

การปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติ
เพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
Development of Experience on Storytelling in Role Plays
to Promote Language Readiness of Kindergarten 2 Students

สุนารี วันนา¹ และรสวลีย์ อักษรวงศ์²
Sunaree Wanna¹ and Rosewalee Ugsornwong²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 และ 2) เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กลุ่มเป้าหมาย เป็นนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 34 คน ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านลุมพุกคลองแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์ แบบทดสอบวัดความพร้อมทางภาษา วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยของประชากร ความแปรปรวน และวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 มีลักษณะเป็นบันไดเวียน 6 วงจร ประกอบด้วย วงจรที่ 1 การจำแนกเสียง วงจรที่ 2 การจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง วงจรที่ 3 การปฏิบัติตามคำสั่ง วงจรที่ 4 การเล่าเรื่องจากภาพ วงจรที่ 5 การบอกชื่อภาพ และวงจรที่ 6 การสนทนาและตอบคำถาม

2. ผลการศึกษาผลการปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติ พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละของความพร้อมทางภาษาด้านการฟังและการพูดก่อนและหลังการปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 42.35 – 94.31 ตามลำดับ มีความก้าวหน้าเฉลี่ยร้อยละ 51.96 และนักเรียนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ทุกคน

คำสำคัญ: การเล่นบทบาทสมมติ, การแสดงบทบาทสมมติ, ความพร้อมทางภาษา, เด็กปฐมวัย

¹ ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี
264 ม. 16 ต. โนนสว่าง อ. กุดข้าวปุ้น จ. อุบลราชธานี 34270 E-mail : sunaree_21@hotmail.co.th

² อาจารย์ ดร., คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี : อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

Abstract

The purposes of this research were 1) to develop the experience on storytelling and role plays together to promote language readiness of Kindergarten 2 students, and 2) to investigate the results of a development of the experience on storytelling and role plays together. The target group were 34 Kindergarten 2 students in the second semester of academic year 2014 of Ban Lum Pook Khlong Kaew School, Si Sa Ket Educational Service Area Office 3. The instruments used in the study plans for early childhood, and language skill tests. The data were analyzed using percentage, means, standard deviation and content analysis.

The research findings were as follows:

1. A develop of experience on storytelling and role plays together to promote the language readiness of Kindergarten 2 students consisted of six cycles. Cycle 1, classification of noise; Cycle 2, finding the main idea of a story listened to; Cycle 3, following orders; Cycle 4, telling a story from pictures; Cycle 5, naming the picture; and Cycle 6, conversation and answering questions.

2. The results of development of experience on storytelling and role plays together showed that the students' language readiness on listening and speaking before and after the development in terms of the average scores of 42.35% and 94.31% respectively had an average progression of 51.96%, and students passed the set criteria 60%.

Keywords: storytelling, role plays, language readiness, early-childhood students

บทนำ

ภาษามีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิตของมนุษย์ ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการคิด ซึ่งจะนำไปสู่พัฒนาการทางเขาวนปัญญาในขั้นสูง ภาษาเป็นเครื่องมือสำหรับการสื่อสาร ทั้งในการแสดงออกถึงความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด และข่าวสาร อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือสำหรับการเรียนรู้ โดยเป็นสื่อกลางที่ช่วยให้มนุษย์สามารถถ่ายทอดความคิดที่เป็นนามธรรมได้ การจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางภาษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงเป็นสิ่งที่มีความจำเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากการศึกษาระดับปฐมวัยถือเป็นการศึกษาที่สำคัญที่สุด เป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรกเพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์-จิตใจ สังคมและสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรมกระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับสูงชันอันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 9)

การเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับสูงชัน ประสบการณ์การใช้ภาษามีความจำเป็นอย่างยิ่งเพราะภาษาเป็นเครื่องมือที่สำคัญในการสื่อสาร การเรียนรู้และแสวงหาความรู้ในด้านต่าง ๆ ดังนั้นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 จึงกำหนดจุดมุ่งหมายในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้ภาษาดังนี้ “เด็กใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย” และกำหนดสาระการเรียนรู้ของหลักสูตรในส่วนของประสบการณ์สำคัญที่ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญาว่าครูจะต้องจัดให้เด็กได้มีประสบการณ์การใช้ภาษา ประกอบด้วยประสบการณ์ในการฟัง การพูด การอ่าน การเขียน และให้ครูจัดกิจกรรมประจำวันตามหลักสูตรที่กำหนด ขอบข่ายของการจัด

กิจกรรมประจำวันว่า เพื่อให้เด็กได้พัฒนาภาษา โดยให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิด ความรู้ ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทางภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และบุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทางภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ (กรมวิชาการ 2546 : 37,42)

การส่งเสริมความพร้อมทางภาษา โดยการจัดประสบการณ์การเล่นเป็นวัตรกรรมอย่างหนึ่งในวงจรทางการศึกษาไทย ที่มีบทบาทสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กปฐมวัย พรทิพย์ วินโกมินทร์ (2530 : 8) มีความเห็นว่านิทานช่วยส่งเสริมประสบการณ์ชีวิตให้แก่เด็กและช่วยสร้างเสริมอุปนิสัยที่ดีให้แก่เด็กซึ่งเด็กควรได้รับการปลูกฝังจริยธรรมและอุปนิสัยที่ดี ความเหมาะสมของนิทานสำหรับเด็กปฐมวัยจำเป็นต้องคำนึงถึงความสนใจ การรับรู้ และความสามารถตามวัยของเด็ก เป็นสำคัญ จึงยังเกิดประโยชน์ที่แท้จริงต่อการเรียนรู้ของเด็ก เด็กจะเริ่มรับรู้นิทานจากภาพที่มองเห็นและเสียงที่ได้ยิน โดยรู้ความหมายไปทีละเล็กทีละน้อย จนสามารถเชื่อมโยงภาพ และคำบอกเล่าที่ได้ยิน ตลอดจนจดจำเนื้อหาและเรื่องราวต่าง ๆ ที่นำไปสู่การอ่านตัวหนังสือได้อย่างมีความหมายต่อไป นิทานเป็นสื่อสำคัญที่จะช่วยพัฒนาจริยธรรมของเด็กการเล่นที่ช่วยให้เด็กเกิดความสนใจนั้น ผู้เล่าจะต้องมีเทคนิคในการเล่น โดยจะต้องเลือกนิทานที่เด็กสนใจ เหมาะสมกับวัย ใช้ภาษาที่เด็กเข้าใจง่ายน่าสนใจ มีวัตถุประสงค์ในการเล่นที่ชัดเจนและหากมีอุปกรณ์ประกอบการเล่าก็จะสามารถเร้าความสนใจของเด็ก เนื่องจากนิทานจะช่วยส่งเสริมทักษะทางการฟังและการพูดของเด็ก เพราะเมื่อเด็กฟังนิทานเด็กจะได้คิดและสรุปใจความจากเรื่องที่ฟัง สามารถพูดตอบคำถามกับผู้เล่าและแสดงความคิดเห็นจากเรื่องที่ฟังได้ ซึ่งจะส่งผลให้เด็กเป็นบุคคลที่กล้าคิดกล้าพูดและมีหน้าที่การทำงานที่ดีในอนาคต นอกจากนี้ยังทำให้ผู้เล่าและเด็กเกิดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในขณะที่ทำกิจกรรม ดังนั้นถ้าหากผู้เล่าไม่มีความกระตือรือร้น ไม่มีการเตรียมตัวในการเล่นที่ดีแม้ว่านิทานจะมีเนื้อหาดีแค่ไหนหากผู้เล่าขาดเทคนิคการเล่นที่ดีนิทานเรื่องนั้นก็เลยจะไม่เกิดประโยชน์ใด ๆ กับผู้ฟัง ซึ่งสอดคล้องกับ ดวงเดือน แจ่มสว่าง (2542 : 127) ที่กล่าวว่านิทานสำหรับเด็กควรจะเป็นนิทานที่เหมาะสมกับวัยและความสนใจของเด็ก ครูควรพิจารณาเลือกสรรนิทานที่ง่าย ๆ ไม่ซับซ้อน มีเนื้อเรื่องที่สนุก มีคติสอนใจสามารถขยายประสบการณ์ของเด็กให้กว้างขวางขึ้น รวมทั้งให้ผลทางด้านจิตวิทยาการ นอกจากนั้นการเล่นจะทำให้เด็ก ๆ ได้รับความสนุกสนานสามารถเข้าใจได้ในเวลาอันรวดเร็ว ผู้เล่าเองก็จะรู้สึกว่าการประสบความสำเร็จในการเล่น เป็นกำลังใจสำหรับผู้เล่า และสามารถทำให้ผู้เล่าเข้าใจและรู้จักเด็ก ๆ ของตนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น ทั้งส่วนที่เป็นปัญหาทางสังคม และการเรียนรู้ของเขา และส่วนที่เป็นจุดเด่นอันแสดงถึงความสนใจ ความสามารถตลอดจนเจตคติและความรู้สึกนึกคิด อันจะเป็นแนวทางให้ครูได้ปรับกระบวนการสอนของตนให้เหมาะสมแก่สภาพและบุคลิกของลูกศิษย์แต่ละคน

นอกจากการจัดประสบการณ์การเล่นแล้วผู้ศึกษาได้เลือกการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของเด็ก เพราะการจัดประสบการณ์การแสดงบทบาทสมมติจะทำให้ผู้เรียนเกิดความสนุกสนานในการแสดงบทบาทต่าง ๆ มีความมั่นใจที่จะพูดมากขึ้น ดังที่ ทศนีย์ สงวนสัตย์ (2542 : 31-34) กล่าวว่ากิจกรรมบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมการเรียนการสอนภาษาอีกลักษณะหนึ่ง โดยใช้รูปแบบที่สมมติขึ้นจากสถานการณ์ใดสถานการณ์หนึ่งที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริง เครื่องมือในการสอน โดยให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้นและแสดงพฤติกรรมไปตามความรู้สึก อารมณ์ และเจตคติของผู้แสดงที่มีต่อบทบาท ซึ่งสอดคล้องกับความเห็นของ สุมิตรา อังวัฒนกุล (2535 : 142-143) ที่กล่าวว่า การแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่เอื้อประโยชน์ให้ผู้เรียนเกิดความพร้อมทางภาษา เพราะสร้างสถานการณ์สมมติ และให้ผู้เรียนสวมบทบาทนั้น ๆ ในสถานการณ์ที่กำหนดให้จะช่วยให้เกิดจินตนาการ และแรงบันดาลใจที่จะนำทักษะทางภาษาที่ได้เรียนรู้มาใช้เพื่อการสื่อสาร การแสดงบทบาทสมมติในกิจกรรมการเรียนการสอนมุ่งเน้นความสัมพันธ์ระหว่างผู้เกี่ยวข้องในสถานการณ์หนึ่ง ๆ และชี้ให้เห็นความสำคัญ

ของการใช้คำที่ถูกต้องและเหมาะสมสอดคล้องกับความคิดของ สุนิสา สุพรรณ, 2540 : 21) กล่าวว่า เหตุผลในการนำบทบาทสมมติมาใช้ในชั้นเรียนเนื่องจากบทบาทสมมติทำให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์หลากหลายชนิด ผู้เรียนสามารถฝึกทักษะการพูดในสถานการณ์ต่าง ๆ ได้ทำให้มีโอกาสฝึกภาษาเพื่อใช้ในสังคม นอกจากนั้น บทบาทสมมติจะช่วยให้ผู้เรียนไม่รู้สึกลายที่จะพูดโดยการแสดงเป็นบุคคลอื่น ๆ แทน และทำให้ผู้เรียนเรียนด้วยความสนุกสนาน

ดังนั้นผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาผลของพัฒนาการจัดการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ซึ่งผลการศึกษาคั้งนี้จะเป็นข้อมูลสำคัญสำหรับครู พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยได้เลือกใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาความพร้อมด้านทักษะทางภาษาของเด็กปฐมวัย ได้อย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อปฏิบัติการพัฒนาการจัดการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2
2. เพื่อศึกษาผลการปฏิบัติการพัฒนาการจัดการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2

ขอบเขตการวิจัย

1. กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัย
กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ประชากรเป็นเด็กชั้นอนุบาลปีที่ 2 ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 โรงเรียนบ้านลุ่มพุดคลองแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 จำนวน 34 คน
2. ตัวแปรที่ศึกษา
 - 2.1 นวัตกรรมที่ใช้ คือ การจัดการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติ
 - 2.2 ผลที่เกิดจากนวัตกรรม คือ ความพร้อมทางภาษา 2 ด้าน ได้แก่ ความพร้อมทางภาษาด้านการฟังและความพร้อมทางภาษาด้านการพูด
3. เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย
เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัยเป็นเนื้อหาตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย ด้านคุณภาพเด็กปฐมวัย มาตรฐานที่ 5 เด็กมีความรู้และทักษะเบื้องต้น ตัวบ่งชี้ที่ 5.3 มีทักษะการสื่อสาร เด็กบอก/เล่าความต้องการ ความรู้สึกของตนเองและถ่ายทอดเรื่องราวให้ผู้อื่นรับรู้และเข้าใจได้เหมาะสมกับวัย

วิธีดำเนินการวิจัย

รูปแบบของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ใช้รูปแบบของการปฏิบัติการตามแนวคิดของ Kemmis and McTaggart (1990 : 8-9, อ้างถึงใน ธีรวิฑู เอกะกุล 2553 : 35-38) การวิจัยในครั้งนี้เป็นการปฏิบัติการในชั้นเรียนที่มุ่งแก้ปัญหาในการจัดการเรียนการสอนในชั้นเรียน ขั้นตอนการวิจัยเป็นแบบบันไดเวียน ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติการ การสังเกต และการสะท้อนผลกลับ โดยประยุกต์ใช้ในการพัฒนาการจัดการจัดประสบการณ์การเล่นบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 กำหนดวงจรปฏิบัติการ 6 วงจร

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาสำหรับนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 18 แผน นำแผนการจัดประสบการณ์เสนอผู้เชี่ยวชาญเพื่อทำการประเมิน นำแบบประเมินมาสรุปตามความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 คน มาหาค่าเฉลี่ย ผลปรากฏว่าแผนการจัดประสบการณ์ มีค่าคะแนนรวมเฉลี่ย 0.45-5.00 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่เหมาะสม

2. แบบทดสอบวัดความพร้อมทางภาษา มีค่าความยากง่ายอยู่ระหว่าง 0.30 - 0.83 ค่าอำนาจจำแนกอยู่ระหว่าง 0.27-0.80 และค่าความเชื่อมั่นฉบับที่ 1 ความพร้อมทางภาษาด้านการฟัง และฉบับที่ 2 ความพร้อมทางภาษาด้านการพูด เท่ากับ 0.82, 0.79 ตามลำดับและแบบบันทึกการสังเกตพฤติกรรมการเรียนรู้ของนักเรียน

การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2557 ระหว่างวันที่ 16 กุมภาพันธ์ - 27 มีนาคม 2558

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผู้วิจัยได้นำข้อมูลที่ได้จากการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยใช้ข้อมูลจากการที่ผู้ช่วยผู้วิจัยทำการสังเกตพฤติกรรมการเรียนของนักเรียน และข้อมูลจากการบันทึกประจำวันของครูมาวิเคราะห์เพื่อหาแนวทางแก้ไข โดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหาสรุปเป็นความเรียง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ

2.1 นำคะแนนของนักเรียนที่ได้จาก การทำแบบทดสอบย่อยท้ายวงจร แบบวัดความพร้อมทางภาษา โดยการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ ซึ่งได้นำข้อมูลไปสรุปผลด้วยการใช้ค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์การวัดและประเมินผลของโรงเรียนบ้านลุมพุกคลองแก้ว ซึ่งนักเรียนต้องได้คะแนนร้อยละ 60 ของคะแนนเต็มจึงจะผ่านเกณฑ์

2.2 ข้อมูลคะแนนนักเรียนที่ได้จากการทำแบบทดสอบเมื่อเสร็จสิ้นครบทุกวงจรแล้วนำมาหาค่าเฉลี่ย ค่าร้อยละ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และนำคะแนนมาเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้คือร้อยละ 60 ขึ้นไป หมายถึงผ่านเกณฑ์ และร้อยละ 1.00 - 59.00 หมายถึง ไม่ผ่านเกณฑ์

สรุปผลการวิจัย

1. ผลการปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โดยผ่านกระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ มีลักษณะเป็นบันไดเวียน กระทำซ้ำตามวงจรปฏิบัติการ 6 วงจร ในแต่ละวงจร ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นวางแผน ขั้นปฏิบัติการ ขั้นสังเกต และขั้นสะท้อนผลกลับ แต่ละวงจรจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติกระทำซ้ำ 3 ครั้ง จนกว่านักเรียนจะมีความพร้อมทางภาษาที่ต้องการให้เกิดในแต่ละวงจร การกระทำซ้ำในที่นี้หมายถึงการใช้รูปแบบวิธีการสอนที่เหมือนกันแต่ใช้สื่อใช้นิทานคนละเรื่องกันได้แก่ วงจรปฏิบัติการที่ 1 ด้านการจำแนกเสียง นักเรียนฟังเสียงและจำแนกเสียงได้ว่าเป็นเสียงของอะไร ใช้นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง กระต๊าก กระต๊าก กระต๊าก กระต๊าก แมว 11 ตัว กับยักษ์อุย อ๊ะฮะ และนิทานเรื่อง ลูกหมู 3 ตัว วงจรปฏิบัติการที่ 2 ด้านการจับใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟัง นักเรียนฟังเรื่องราว ข่าวสาร หรือการสนทนาแล้วจับใจความสำคัญจากสิ่งที่ฟังได้ จนสามารถตอบคำถามหรือสรุปใจความสำคัญจากเรื่องที่ฟังได้อย่างถูกต้อง ใช้นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง นางฟ้าใจดีกับดอกไม้เจ็ดสี, ทีวีพิเศษ และนิทานเรื่องหนูน้อยหมวกแดง วงจรปฏิบัติการที่ 3 ด้านการปฏิบัติตามคำสั่ง นักเรียนฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งได้ ใช้นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่อง ตามีกับท้าววิเศษ, ชินเดอเรลล่า และนิทานเรื่องเมื่อหนูเจอคนแปลกหน้า วงจรปฏิบัติการที่ 4 ด้านการเล่าเรื่องจากภาพ นักเรียนดูภาพแล้วสื่อสารออกมาให้

ผู้อื่นเข้าใจ โดยการพูด การแสดงกิริยาท่าทาง ให้ผู้อื่นได้รับรู้เข้าใจความหมายที่ตนเองต้องการสื่อสาร โดยสามารถระบุว่า ใคร ทำอะไร ที่ไหน และอย่างไร ใช้นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่องจิ้งจอกเสียงใส, กาใจดีกับต้นแอปเปิ้ลและนิทานเรื่องสโนว์ไวท์ วงจรปฏิบัติการที่ 5 ด้านการบอกชื่อภาพ นักเรียนดูภาพแล้วบอกได้ว่าเป็นภาพ ใช้นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่องน้องแพร, เด็กเลี้ยงแกะ และนิทานเรื่อง แจ็คผู้ขี้แย และวงจรปฏิบัติการที่ 6 ด้านการสนทนาและตอบคำถาม นักเรียนสนทนาตอบคำถามในเรื่องที่เรียนหรือนิทานที่ฟังร่วมกับเพื่อนและครู(แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 16 - 18) ใช้นิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเรื่องพ่อหมีมาช่วยแล้ว, ลูกเปิดซีดีและนิทานเรื่อง อีเล้งคังคัง แล้วปฏิบัติกิจกรรมการเรียนรู้ เก็บรวบรวมข้อมูล นำมาวิเคราะห์ข้อดีและข้อบกพร่อง เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาผลการปฏิบัติการ โดยการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ 3 ขั้นตอน ดังนี้ 1) ขั้นนำ เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันเตรียมความพร้อมก่อนเรียนรู้ โดยการร้องเพลง ท่องคำคล้องจอง เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนที่ครูจะเล่านิทานในแต่ละวัน 2) ขั้นสอน ขั้นปฏิบัติกิจกรรมและสังเกต เป็นขั้นที่ครูสร้างข้อตกลงเกี่ยวกับมารยาทในการฟังนิทานที่ครูเล่า ครูเล่านิทานให้นักเรียนฟัง พร้อมกับสังเกตความสนใจของนักเรียน ในขณะที่ฟังนิทาน เมื่อเล่านิทานจบ ครูถามคำถามนักเรียนเกี่ยวกับนิทานที่ฟัง ว่าใคร ทำอะไร ที่ไหน เมื่อไหร่ เมื่อนักเรียนตอบได้ก็ให้แรงเสริมทันทีและ 3) ขั้นสรุปบทเรียน เป็นขั้นที่ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปเรียน โดยครูขออาสาสมัครตัวแทนนักเรียนเพื่อออกมาแสดงบทบาทสมมติประกอบนิทานที่ฟังในแต่ละวัน ครูสังเกตการทำงานของนักเรียน และทำแบบทดสอบท้ายวงจรปฏิบัติการ

2. การศึกษาผลการปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 ได้กำหนดเกณฑ์การผ่านร้อยละ 60 ของคะแนนเต็ม โดยมีจำนวนผู้เรียนผ่านเกณฑ์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 60 ของนักเรียนทั้งหมดพบว่า

2.1 ผลการพัฒนาความพร้อมทางภาษาด้านการฟัง โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนปฏิบัติการกับหลังปฏิบัติการ พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละก่อนและหลังปฏิบัติการเท่ากับ 44.50 และ 94.31 ตามลำดับ แสดงว่ามีความก้าวหน้าเฉลี่ย 49.81 หลังปฏิบัติการนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ทุกคน และผลการเปรียบเทียบความพร้อมด้านทักษะทางภาษาด้านการฟัง นักเรียนมีผลการทดสอบวัดความพร้อมทางภาษาหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการ

2.2 ผลการพัฒนาความพร้อมทางภาษาด้านการพูด โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนปฏิบัติการกับหลังปฏิบัติการ พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละก่อนและหลังปฏิบัติการเท่ากับ 42.35 และ 93.53 ตามลำดับ แสดงว่ามีความก้าวหน้าเฉลี่ย 51.18 หลังปฏิบัติการนักเรียนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ทุกคน และผลการเปรียบเทียบความพร้อมทางภาษาด้านการพูด นักเรียนมีผลการทดสอบวัดความพร้อมทางภาษาหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการ

อภิปรายผลการวิจัย

1. ผลการปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลุ่มพุดคลองแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 โดยใช้กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการตามขั้นตอนการวิจัยเชิงปฏิบัติการ 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นการสังเกต 4) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ ซึ่งการปฏิบัติการมีลักษณะเป็นบันไดเวียนกระทำซ้ำตามวงจรปฏิบัติการจนกว่าจะได้ผลการปฏิบัติการตามจุดมุ่งหมายที่ตั้งไว้ เป็นการวิจัยที่มีกระบวนการและขั้นตอนที่เหมาะสมกับการทำวิจัยของครู เนื่องจากขณะที่ทำการวิจัยครูหรือผู้วิจัยสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลในห้องเรียนของตนเองทั้งข้อมูลเชิงปริมาณและข้อมูลเชิงคุณภาพ แล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อเป็นแนวทางปรับปรุง

พัฒนาในวงจรปฏิบัติการถัดไป หลังสิ้นสุดการปฏิบัติการครบทั้ง 6 วงจร ทำให้ผู้วิจัยกิจกรรมการจัดประสบการณ์ การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ รวมทั้งสิ้น 18 เรื่อง เพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียน ชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลุมพุกคลองแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 สอดคล้องกับ แนวคิดของ อีริวดี เอกะกุล (2553 : 50-51) กล่าวว่า การวิจัยปฏิบัติการในชั้นเรียนเป็นการดำเนินการวิจัยที่เป็นวงจร ตามลำดับก่อน - หลัง ที่นักวิจัยได้วางแผนไว้ด้วยวงจรการวิจัยที่เป็น 4 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นวางแผน 2) ขั้นปฏิบัติการ 3) ขั้นการสังเกต และ 4) ขั้นสะท้อนผลการปฏิบัติการ เมื่อทำการปฏิบัติการครบทั้ง 6 วงจรทำให้ได้นวัตกรรมที่ใช้ ในการจัดประสบการณ์ ได้แก่ แผนการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติทั้งหมด 18 แผน ใช้ในการปฏิบัติการทั้งหมด 6 วงจรปฏิบัติการ โดยในแต่ละวงจรจะประกอบไปด้วยแผนการจัดประสบการณ์ การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ 3 แผน แต่ละวงจรประกอบไปด้วย แบบทดสอบก่อนเรียน วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ประกอบการจัดประสบการณ์เพื่อวัดความพร้อมทางภาษา ใบงานท้ายแผนการจัดประสบการณ์ และ แบบทดสอบหลังเรียน โดยนำเนื้อหาเรื่องลำดับจากง่ายไปหายาก สามารถสร้างปฏิสัมพันธ์กับนักเรียน โดยนักเรียน มีความพร้อมทางด้านภาษาที่ดีขึ้นไม่ว่าจะเป็นด้านการฟัง นักเรียนสามารถจำแนกเสียงได้ สามารถจับใจความสำคัญ จากเรื่องที่ฟังได้และสามารถปฏิบัติตามคำสั่งได้ด้วยตนเองได้ส่วนความพร้อมด้านการพูด นักเรียนสามารถเล่าเรื่อง จากภาพได้ สามารถบอกชื่อภาพชื่อสิ่งของต่าง ๆ และสามารถสนทนาและตอบคำถามร่วมกับเพื่อนและครูได้ ทำให้ บรรยากาศในการจัดประสบการณ์ในห้องเรียนเป็นไปอย่างสนุกสนาน เนื่องจากนักเรียนมีความพร้อมทางภาษาทั้งด้าน การฟังและการพูดที่ดี ซึ่งเป็นพื้นฐานแรกของการเรียนรู้ในการพัฒนาความพร้อมทางด้านภาษาอื่นต่อไป สอดคล้องกับ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (กระทรวงศึกษาธิการ 2546 : 30-32) ได้กำหนดแนวทางการจัดประสบการณ์ สำหรับชั้นเด็กเล็ก เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการใช้ภาษาไทยในการสื่อความหมายอย่างบังเกิดผล ในการใช้ภาษา โดยมีการจัดประสบการณ์สำคัญทางภาษา ดังนี้ 1) การแสดงความรู้สึกรู้สีกด้วยคำพูด 2) การพูดกับผู้อื่นเกี่ยวกับประสบการณ์ ของตนเอง หรือเล่าเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 3) การอธิบายเกี่ยวกับสิ่งของ เหตุการณ์ และความสัมพันธ์ของสิ่งต่าง ๆ 4) การฟังเรื่องราวนิทาน คำคล้องจอง คำกลอน 5) การเขียนในหลายรูปแบบผ่านประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็ก เขียนภาพ เขียนขีดเขียนคล้ายตัวอักษร เขียนเหมือนสัญลักษณ์ เขียนชื่อตนเอง 6) การอ่านในหลายรูปแบบ ผ่าน ประสบการณ์ที่สื่อความหมายต่อเด็กอ่านภาพหรือสัญลักษณ์จากหนังสือนิทาน/เรื่องราวที่สนใจ และสอดคล้องกับ เนื้อน้อง สนับบุญ (2541 : 37) เชื่อว่า การเล่านิทานมีคุณค่าในการช่วยพัฒนาการทางภาษาและจินตนาการอันเป็น รากฐานที่นำไปสู่ความคิดสร้างสรรค์ และประสบการณ์ต่าง ๆ นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างพัฒนาการทางด้านอารมณ์ สังคมและจิตใจ ดังนั้นการเล่านิทานจึงเข้ามามีบทบาทสำคัญในหน่วยการสอนต่าง ๆ ตามแผนการจัดประสบการณ์ ทั้งในอนุบาลและเด็กเล็ก ทั้งนี้เพื่อให้การจัดประสบการณ์นั้นบรรลุวัตถุประสงค์

2. ผลการศึกษาผลการปฏิบัติการพัฒนาการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ เพื่อส่งเสริมความพร้อมทางภาษาของนักเรียนชั้นอนุบาลปีที่ 2 โรงเรียนบ้านลุมพุกคลองแก้ว สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 3 พบว่า ผลการพัฒนาความพร้อมทางภาษาด้านการฟัง โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทาน ประกอบการแสดงบทบาทสมมติ การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนปฏิบัติการกับหลังปฏิบัติการ พบว่า คะแนนเฉลี่ยร้อยละก่อนปฏิบัติการและหลังปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 44.50 และ 94.31 ตามลำดับ หลังปฏิบัติการนักเรียนทุกคนมีคะแนนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของนักเรียนทั้งหมด และผลการเปรียบเทียบความพร้อม ด้านทักษะทางภาษาด้านการฟัง นักเรียนมีผลการทดสอบวัดความพร้อมทางภาษาหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการ และผลการพัฒนาความพร้อมทางภาษาด้านการพูด โดยการจัดกิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติ การทดสอบความแตกต่างระหว่างคะแนนก่อนปฏิบัติการกับหลังปฏิบัติการ พบว่าคะแนนเฉลี่ยร้อยละก่อนปฏิบัติการและ หลังปฏิบัติการมีคะแนนเฉลี่ยร้อยละเท่ากับ 42.35 และ 93.53 ตามลำดับ หลังปฏิบัติการนักเรียนทุกคนมีคะแนน

ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 60 ของนักเรียนทั้งหมด และผลการเปรียบเทียบความพร้อมทางภาษาด้านการพูด นักเรียนมีผลการทดสอบวัดความพร้อมทางภาษาหลังปฏิบัติการสูงกว่าก่อนการปฏิบัติการ เนื่องจากการจัดประสบการณ์ การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติเป็นกิจกรรมที่เหมาะสมกับการเรียนรู้ของผู้เรียน และเป็นการจัดประสบการณ์ที่ได้ดำเนินการสร้างโดยผ่านขั้นตอนต่าง ๆ อย่างละเอียด มีลักษณะการจัดประสบการณ์ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยมีครูเป็นผู้ให้คำแนะนำในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ มีการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือตามขั้นตอนของการดำเนินการตั้งแต่การศึกษาจุดมุ่งหมายของหลักสูตร การวิเคราะห์เนื้อหา การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ และลำดับขั้นตอนในการจัดประสบการณ์ โดยการปรึกษาคณะผู้ช่วยและปรับปรุงแก้ไขจนได้เครื่องมือที่สามารถนำไปใช้กับนักเรียนได้ ส่งผลให้นักเรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้อย่างเป็นระบบ มีส่วนร่วมในกิจกรรมการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความพร้อมด้านภาษาทั้งด้านการฟังและการพูดได้ดีขึ้น จากการร่วมกิจกรรมตลอดจนได้ลงมือปฏิบัติจริงจากใบงาน และการทำแบบทดสอบท้ายวงจรในแต่ละวงจร นอกจากนี้นักเรียนที่มีคะแนนไม่ผ่านเกณฑ์สามารถเรียนซ่อมเสริมในช่วงเวลาอื่นนอกเหนือจากเวลาเรียนจึงทำให้นักเรียนที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติครั้งนี้ บรรลุตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ อุบล เวียงสมุทร (2540 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษาไทยกลาง ควบคู่กับภาษาถิ่นกับกลุ่มตัวอย่างนักเรียนชายหญิง ชั้นอนุบาลปีที่ 2 จำนวน 60 คน กลุ่มทดลองได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางโดยศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี ผลการศึกษาพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือ โดยใช้ภาษากลางควบคู่กับภาษาถิ่น มีความพร้อมทางภาษาสูงกว่าเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษากลางเพียงอย่างเดียว สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เนื่อน้อง สนับบุญ (2541 : 131) ได้ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่านิทานที่เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือก เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อกับเพื่อน และเด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครูโดยศึกษากับเด็กอายุ 5-6 ปี จำนวน 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน และกลุ่มควบคุม 30 คน การทดลองใช้เวลา 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 20 นาที ผลการทดลองพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือก เด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อกับเพื่อน และเด็กเล่าเรื่องตามรูปจากหนังสือที่เด็กเลือกต่อจากครูมีปฏิสัมพันธ์กัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับผลการวิจัยของ เบญจจะ คำมะสอน (2544 : บทคัดย่อ) ได้วิจัยความสามารถด้านการฟังและการพูดเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์พูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่อง โดยใช้ภาพประกอบทำการทดลองกับเด็กอายุ 4-5 ปี โรงเรียนสุวิทย์ศรีอนุสรณ์ สังกัดกรุงเทพมหานคร จำนวน 30 คน เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการฟังและการพูดที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงไปของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบและการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์การพูดเล่าเรื่อง ผลการวิจัยพบว่า เด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมมีความสามารถด้านการฟังและการพูดที่ก้าวหน้าเปลี่ยนแปลงจากก่อนการทดลองสูงขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิษญาดา ธาดูอินจันทร์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้ นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังจากใช้นิทานภาพที่มีลักษณะการเสนอภาพเป็น 3 แบบคือ เสนอภาพแบบไม่มีคำบรรยาย แบบเสนอภาพสามมิติ แบบเสนอภาพพร้อมคำอ่าน และแบบเสนอภาพพร้อมเรื่องราวบรรยายได้ภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดทั้ง 5 เล่ม นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับดีมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยของ รัตนาภา เกริกการณีย์ (2547 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการเล่านิทานเสริมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย โดยใช้แบบทดสอบความพร้อมทางสติปัญญาด้านความสามารถทางภาษา ฉบับการฟังเรื่องก่อนและหลังการทดลองเพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนความสามารถทางภาษา ก่อนและหลัง ซึ่งผลการวิจัย พบว่า หลังการฟังนิทานเสริมกิจกรรมนักเรียนมีความสามารถทางภาษาเพิ่มขึ้น

สอดคล้องกับผลการวิจัยของ นางลักษณ์ ก้นปัญญา (2549 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่อง หน่วยเที่ยวสวนสาธารณะเพื่อพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัย ชั้นอนุบาลปีที่ 2/1 จำนวน 18 คน โรงเรียนบ้านสาวิทยาธรรม อำเภอยางตลาด จังหวัดกาฬสินธุ์ พบว่านักเรียนมีทักษะภาษาในการสื่อสารทางภาษาดีขึ้นสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้และในชีวิตประจำวันและการใช้ภาษาด้านการฟัง ด้วยความเข้าใจ สื่อสารระหว่างครูกับเพื่อนตามบทบาทหน้าที่ พูดสนทนาโต้ตอบ เล่าเรื่องร่วมกับครูและเพื่อน ร่วมแสดงความคิดเห็นจากเรื่องได้อย่างเหมาะสมกับวัย ทำให้นักเรียนมีพัฒนาการในการใช้ภาษาในการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น สอดคล้องกับผลการวิจัยของ พิษญาดา ธาตุอินจันทร์ (2551 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย พบว่า หลังจากใช้นิทานภาพที่มีลักษณะการเสนอภาพเป็น 3 แบบคือ เสนอภาพแบบไม่มีคำบรรยาย แบบเสนอภาพสามมิติ แบบเสนอภาพพร้อมคำอ่าน และแบบเสนอภาพพร้อมเรื่องราวบรรยายได้ภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดทั้ง 5 เล่ม นักเรียนมีทักษะการฟังและการพูดอยู่ในระดับดีมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 การวิจัยปฏิบัติการเป็นงานวิจัยที่เหมาะสมสำหรับการแก้ปัญหาของนักเรียนที่เกิดขึ้นในชั้นเรียน ครูควรศึกษาและทำความเข้าใจรูปแบบ ขั้นตอนและกระบวนการของการวิจัยเชิงปฏิบัติการโดยละเอียด และควรจะทำกำหนดวงจรปฏิบัติการให้มากพอและครอบคลุมกิจกรรม เพื่อที่จะสามารถนำไปใช้ในการแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพและประเมินผลทันทีทุกครั้งหลังแผนการจัดประสบการณ์หรือเมื่อปฏิบัติการในแต่ละวงจรเสร็จ เพื่อที่จะสามารถนำผลที่ได้ปรับปรุงแก้ไขในแผนการจัดประสบการณ์และวงจรปฏิบัติการต่อไป ทั้งนี้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้การวิจัยปฏิบัติการ ครูผู้สอนควรศึกษาสภาพทั่วไปของนักเรียน โดยการวิเคราะห์ระดับสติปัญญาเป็นรายบุคคล รวมทั้งความรู้พื้นฐาน ความสามารถของนักเรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับสภาพปัญหา ความต้องการและความสามารถของนักเรียน

1.2 การใช้กิจกรรมการเล่านิทานประกอบการแสดงบทบาทสมมติในการจัดกิจกรรม ครูผู้สอนจะต้องศึกษาหลักของการเล่านิทานและการแสดงบทบาทสมมติให้มากพอ เพื่อที่จะสามารถนำไปแก้ปัญหาให้กับนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะต้องจัดกิจกรรมให้สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้ สารการเรียนรู้หรือประสบการณ์ที่นักเรียนจะได้รับ ทั้งนี้ควรวางแผนกิจกรรมการเรียนรู้โดยเริ่มจากกิจกรรมที่ง่ายไปสู่กิจกรรมที่ยาก และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและแสดงออกต่อการจัดกิจกรรมให้มากที่สุด ครูจะต้องดูแลและให้การช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ กระตุ้นให้นักเรียนได้มีกำลังใจ อยากร่วมกิจกรรม โดยการให้แรงเสริมทางบวกและดำเนินกิจกรรมให้เกิดความน่าสนใจ ไม่เบื่อหน่าย

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาพัฒนางานวิจัยปฏิบัติการเพื่อใช้ในการพัฒนาความพร้อมทางด้านอื่น ๆ ของเด็กปฐมวัย เช่น ความพร้อมพื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ความพร้อมด้านทักษะการคิด เพื่อเตรียมความพร้อมในการเรียนในระดับที่สูงขึ้นต่อไป

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยโดยใช้กิจกรรมหรือวิธีการสอนแบบอื่น ๆ ที่อาจจะเป็นกิจกรรมเดี่ยวหรือกิจกรรมที่สามารถทำร่วมกันได้ เช่น การสอนโดยใช้วรรณกรรมเป็นฐาน กิจกรรมเกมการศึกษา การสอนแบบไฮสโคป การสอนแบบเรียนปนเล่น เพื่อให้นักเรียนมีพัฒนาการทางภาษาที่ดีขึ้น

2.3 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบผลของการพัฒนาความพร้อมทางภาษาที่ได้รับการจัดกิจกรรมการเล่นที่ประกอบการเล่นบทบาทสมมติกับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ เช่น กลุ่มตัวอย่างห้องอื่น กลุ่มตัวอย่างโรงเรียนสังกัด อบต. กลุ่มตัวอย่างสังกัดสำนักงานการศึกษาเอกชน เพื่อเปรียบเทียบผลของการพัฒนาในบริบทที่ต่างต่างกัน โดยใช้งานวิจัยอื่น ๆ เช่น งานวิจัยทดลอง เพื่อที่จะได้งานวิจัยที่มีรูปแบบใหม่ขึ้นมา

บรรณานุกรม

- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, สำนักงาน. คู่มือหลักสูตรปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547.
- ดวงเดือน แฉ่งสว่าง. นิทานสำหรับเด็กปฐมวัย. สงขลา: คณะครุศาสตร์ สถาบันราชภัฏสงขลา, 2542.
- ทัศนีย์ สงวนสัตย์. ของฝากครูอังกฤษ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์การศาสนา, 2542.
- ธีรวิทย์ เอกะกุล. การวิจัยปฏิบัติการ. พิมพ์ครั้งที่ 3. อุบลราชธานี: ยงสวัสดิ์อินเตอร์กรุ๊ป, 2553.
- นงลักษณ์ กันปัญญา. การพัฒนาทักษะการใช้ภาษาในการสื่อสารของเด็กปฐมวัยโดยใช้หนังสือภาพประกอบการเล่าเรื่อง หน่วยเที่ยวสวนสะออน. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสารคาม, 2549.
- เนื่อน้อง สนับบุญ. ความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์เล่นที่เล่น. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2541.
- เบญจจะ คำมะสอน. ความสามารถด้านการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดกิจกรรมเสริมประสบการณ์ การพูด เล่าเรื่องอย่างต่อเนื่องโดยใช้ภาพประกอบ. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2544.
- พรทิพย์ วินโกมินทร์. นิทานละครและหุ่นสำหรับเด็ก. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยครูเพชรบุรีวิทยาจักรกรณณ์ ฝ่ายเอกสารตำรา สำนักส่งเสริมวิชาการ, 2530.
- พิชญาดา ธาตุอินจันทร์. การใช้นิทานภาพเพื่อพัฒนาทักษะการฟังและการพูดของเด็กปฐมวัย. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2551.
- รัตนาภา เกริกการณ์ย์. การเล่นที่เล่นเสริมกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถทางภาษาของเด็กปฐมวัย. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2547.
- วิชาการ, กรม. การจัดการศึกษาปฐมวัยตามหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับกับพัฒนาการทางสมอง, 2546. การเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย หน่วยที่ 11. พิมพ์ครั้งที่ 3. นนทบุรี: มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2546.
- ศึกษาธิการ, กระทรวง. หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับอายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2547.
- สุนิสา สุพรรณ. การพัฒนาบทเรียนภาษาอังกฤษโดยใช้แนวคิดวิถีธรรมชาติสำหรับนักศึกษาครุกรรม. การค้นคว้าแบบอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, 2540.
- สมิตรา อังวัฒน์กุล. วิธีสอนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.
- อุบล เวียงสมุทร. ความพร้อมทางภาษาของเด็กปฐมวัยที่ได้รับการจัดประสบการณ์การเล่นประกอบหุ่นมือโดยใช้ภาษาไทยกลางควบคู่กับภาษาถิ่น. ปรินญาณิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, 2540.